

LAKIALOITE 45/2006 vp

Laki rikoslain 23 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Maassamme hukkuu vuosittain noin 200 ihmistä. Puolet kaikista näistä onnettomuuksista tapahtuu alkoholin vaikutuksen alaisena. Kuolemaan johtaneista veneilyonnettomuuksista noin kahdessa kolmasosassa alkoholilla on ollut osuutta onnettomuuteen. Hukkumisonnettomuus on useimmiten monen tekijän summa. Lieväkin humalatila lisää onnettomuusriskiä, koska arviointikyky, reaktionopeus ja liikkeiden hallinta heikkenevät. Onnettomuusriski on kaksinkertainen kahden keskioluen ja kymmenkertainen 5—6 oluen jälkeen. Myös erilaisten huumaintien ja väsyttävien lääkkeiden käyttö moninkertaistaa onnettomuusriskin. Sama alkoholimäärä, joka seurustelutilanteessa ravintolassa on harmiton, voi nopeata reagointia vaativassa tilanteessa aiheuttaen onnettomuuden. Esimerkiksi venettä kuljetettaessa tai uitaessa vähäinenkin alkoholimäärä on riski. Alkoholia nauttineena ei useinkaan huomaa suorituskykynsä heikentymistä. Arvostelukyvyn heikentyminen aiheuttaa turhien riskien ottamista, ja humalassa usein tehdään asioita, joita ei tehtäisi selvin päin.

Todellisuus on vielä tilastotietojakin synkempi. Alkoholin osuus tapaturman syntyyn kirjataan tilastoihin vasta, jos onnettomuuden uhrin veren alkoholipitoisuus on ollut yli 1 promillea, joka on vesiliikennejuopumuksen alaraja. Henkilö, jonka verestä mitataan 1 promille tai vastaavasti uloshengitysilmaasta 0,50 milligrammaa alkoholia litrasta, on jo kohtalaisen voimakkaas-

ti päihtynyt. Ei ole mitään perustetta sille, että vesiliikennejuopumuksen promilleraja on kaksi kertaa niin korkea kuin tieliikenteen ja niin ollen lähentelee jo tieliikenteessä määriteltyä törkeän rattijuopumuksen raja-arvoa. Myös poliisi on ottanut julkisuudessa kantaa tähän asiaan. Poliisijohtaja Kimmo Hakosen mukaan tulee vakavasti harkita veneilijöiden promillerajan laskeamista. Hänen mukaansa yksi promille veressä on aivan liikaa vesiliikenteessä liikkujille.

Rikoslaisissa vesiliikennejuopumus on määritelty siten, että vesiliikennejuopumukseen syylistyy henkilö, joka päihtyneenä ohjailee alusta tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä. Yksi vakava puute nykyisessä laissa on se, että esimerkiksi vesiskootterilla voi ajaa vaikka minkälaisessa humalatilassa tahansa. Näin ollen myös vesiskoottereilla ja muilla niihin rinnasteisilla moottorikäyttöisillä vesikulkuneuvoilla liikkuminen tulee liittää vesiliikennejuopumusta säätelevän lainsäädännön piiriin. Vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja kuolemaan johtavien onnettomuuksien vähentämiseksi on vesiliikennejuopumuksen promilleraja muutettava yhdenmukaiseksi tieliikenteessä voimassa olevan 0,5 promillen rajan kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 23 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 23 luvun 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1198/2002, seuraavasti:

23 luku

Liikenne rikoksista

5 §

Vesiliikennejuopumus

Joka ohjailee alusta tai muuta moottorikäyttöistä vesikulkuneuvoa tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen vereensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,25 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa tai että hänen

kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut tai

2) käytettyään muuta huumavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on heikentynyt,

ja jos olosuhteet ovat sellaiset, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa kuljettajan tai toisen henkilön turvallisuudelle, on tuomittava *vesiliikennejuopumuksesta* sakkoon tai enintään kahdeksi vuodeksi vankeuteen.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok